

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/146/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923203594
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7923203594.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. E. F. XXX/XX, zastúp. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, dieťa rodičov: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, t.č. v Nemecku na neznámom mieste, otec v rodnom liste neuvedený, o návrhu starého otca: I. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. E. F. XXX/XX, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi I. G., nar. XX.XX.XXXX, C., D. E. F. XXX/XX, ktorý je povinný o maloleté dieťa osobne sa starať, poskytovať mu výživu, poberať prídavky a zastupovať maloleté dieťa v bežných veciach, s výnimkou právnych úkonov, ktoré podliehajú schváleniu súdu.

II. Matka, G. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, určené zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, č. účtu J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 02.10.2023 navrhovateľ žiadal, aby mu súd zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že je starým otcom dieťaťa. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č.k. 15P/10/2014-51 zo dňa 25.04.2014, bol maloletý Demir zverený do spoločnej osobnej starostlivosti navrhovateľa a jeho manželky A. G., nar. XX.XX.XXXX. Ich manželstvo však bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č.k. 11Pc/27/2022 zo dňa 22.09.2022. Navrhovateľ je zamestnaný v Slovenskej železničnej spoločnosti ako vodič nákladného vozidla. Okrem príjmu z pracovného pomeru sú mu vyplácané prídavky na dieťa a príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti. Navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti s priateľkou C. K., ktorá je zamestnaná ako upratovačka v Slovenskej železničnej spoločnosti. Maloletý A. žije v domácnosti navrhovateľa od 12.04.2022. S dieťaťom nie sú výchovné problémy. Navštevuje piaty ročník Základnej školy v C.; má dobré výchovnovzdelávacie výsledky. S prípravou na vyučovanie maloletému pomáha družka navrhovateľa. Dieťa nosí okuliare, navrhovateľ s ním navštevuje psychológa. Medzi navrhovateľom, jeho družkou a maloletým A. je blízky citový vzťah. Dieťa je na navrhovateľa citovo naviazané.

2. Matka sa k návrhu, ktorý jej bol doručený podľa § 116 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), nevyjadrila.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že navrhovateľ, ktorý je starým otcom maloletého dieťaťa, žije s maloletým A. a družkou C. K. v podkrovnom rodinnom dome s troma izbami, kuchyňou a príslušenstvom, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Domácnosť je riadne zariadená a udržiavaná. A. má v tejto domácnosti priestor na spánok, prípravu na vyučovanie i priestor na hry a odpočinok. Navrhovateľ je zamestnaný v Slovenskej železničnej spoločnosti ako vodič nákladného vozidla. Jeho družka je zamestnaná v tej istej spoločnosti ako upratovačka. Medzi pravidelné mesačné náklady domácnosti patrí poplatok za elektrinu 70,-Eur, za vodu 20,-Eur, za palivové drevo 240,-Eur, životné poistenie pre mal. A. 14,-Eur, T-com 50,-Eur a bežné výdavky na stravu a ošatenie. Dieťa prekonalo bežné ochorenia, nosí okuliare. Navrhovateľ s maloletým navštevuje psychológa. Výrazné výchovné problémy s dieťaťom nie sú. Maloletý je žiakom piateho ročníka Základnej školy v C., má pravidelnú školskú dochádzku. V škole hráva florbal. Navštevuje Základnú umeleckú školu v L., výtvarný odbor. Je citovo naviazaný na starého otca a jeho priateľku, má s nimi vytvorený pekný vzťah. Pre maloletého A. je starý otec blízkou vzťahovou osobou. Navrhovateľ je schopný dieťaťu zabezpečiť všetky jeho potreby. Dieťa nie je v žiadnom kontakte so svojou matkou, ktorá by sa mala údajne zdržiavať v Nemecku na neznámom mieste. Z dôvodu nahláseného zanedbávania starostlivosti o maloletého a týrania dieťaťa zo strany starej matky, zamestnanci oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, za asistencie polície, maloleté dieťa dňa 12.04.2022 dovezli do domácnosti starého otca. Počas šetrenia pomerov v domácnosti starej matky A. G. táto tvrdila, že matka dieťaťa žije v Nemecku s partnerom E. M., občanom Macedónska. Presnú adresu matky v cudzine sa však zistiť nepodarilo. Matka má tri maloleté deti, no zabezpečuje starostlivosť len o maloletú N. B., nar. XX.XX.XXXX. Maloletá B. B., nar. XX.XX.XXXX, je zverená do osobnej starostlivosti otca O. B.. Kolízny opatrovník preto odporučil vyhovieť návrhu.

4. Z rodného listu súd zistil, že matkou maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, je G. B., nar. XX.XX.XXXX. Ako otec bol v rodnom liste zapísaný O. B., nar. XX.XX.XXXX.

5. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 2C/39/2014-55 zo dňa 04.02.2016 súd určil, že O. B., nar. XX.XX.XXXX, nie je biologickým otcom maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, z matky G. B., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.02.2016.

6. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 15P/10/2014-51 zo dňa 25.04.2014, súd zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom A. G., nar. XX.XX.XXXX a I. G., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.05.2014.

7. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 11Pc/27/2022-16 zo dňa 22.08.2022 bolo manželstvo I. G., nar. XX.XX.XXXX a A. G., nar. XX.XX.XXXX, rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.09.2022.

8. Matka, ktorej bolo predvolanie na pojednávanie doručené podľa § 112 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' neospravedlnila, ani nežiadala pojednávanie odročiť.

9. Navrhovateľ vo svojej výpovedi, nad rámec písomného návrhu doplnil, že osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečuje od 12.04.2022, kedy maloletého do jeho domácnosti doniesla sociálna pracovníčka za asistencie polície. Dieťa bolo v zanedbanom stave. Od doby, čo je maloletý v domácnosti starého otca zlepšili sa jeho školské výsledky. Navrhovateľ s dieťaťom pravidelne navštevuje psychológa. Maloletý je v ich domácnosti spokojný. Matka maloletého nekontaktuje. Navštívila ho prvýkrát v apríli 2022 hneď po tom, čo prišiel do domácnosti starého otca. Doniesla mu bagetu a sladkosti. Odišla bez toho, aby sa s dieťaťom riadne porozprávala. Jedenkrát prišla do staničnej reštaurácie v C., odkiaľ zavolała navrhovateľa, aby jej tam dieťa doniesol. Navrhovateľ jej oznámil, že do krčmy dieťa voziť nebude a zavolał matke, aby prišla von, kde ju čaká s maloletým. Matka neprišla, od tej doby dieťa nevidela. Maloletého nekontaktuje cez telefón, ani cez sociálne siete.

10. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov súd zistil, že navrhovateľ nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberá prídavky na dieťa vo výške 60,-Eur mesačne, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti 245,60 Eur mesačne. Matka dieťaťa nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie sú jej vyplácané žiadne dávky.

11. Zo správy pediatra C. L. súd zistil, že maloletý A. má splnené všetky preventívne prehliadky a očkovania.

12. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľa, zo spoločnosti Železnice Slovenskej republiky, Košice súd zistil, že navrhovateľ je zamestnaný v tejto spoločnosti od 01.08.1994 s priemerným mesačným čistým príjmom 1.204,09 Eur.

13. Z predloženého výpisu z katastra nehnuteľností súd zistil, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom rodinného domu súp. č. XXX, k.ú. C., obec C., okres L..

14. Zo správy Obce Michalany súd zistil, že navrhovateľ žije v rodinnom dome, vedie normálny život. Komisia verejného poriadku sa ním nezaoberala.

15. Navrhovateľ je podľa predloženého výpisu z Registra trestov Generálnej prokuratúry SR bezúhonný.

16. Podľa § 45 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

18. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

20. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 47 ods. 1 písm. f) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

22. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov

na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

23. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

24. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení), čo v deň vyhlásenia rozsudku predstavovalo sumu 36.83 Eur. Sumy životného minima sa menia vždy k 1.7. kalendárneho roka.

25. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

26. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že toho času je v najlepšom záujme maloletého A. B., aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý riadne zabezpečuje starostlivosť o toto maloleté dieťa od 12.04.2022, kedy dieťa dovezli do jeho domácnosti zamestnanci oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, za asistencie polície. V tejto domácnosti, ktorá je riadne zariadená a udržiavaná má maloletý A. vytvorený dostatočný priestor na svoju riadnu výchovu a vzdelávanie. Navrhovateľ spolu so svojou družkou dieťaťu zabezpečujú všetky jeho potreby. Pravidelne s ním navštevujú pediatra, oftamológa a psychológa, pripravujú sa s ním na vyučovanie. Od príchodu do domácnosti navrhovateľa dieťa urobilo výrazný posun vo výchovnovzdelávacích výsledkoch. Matka maloletého sa zdržiava v Nemecku na neznámom mieste. Dieťa navštívila dvakrát. Neprejavuje žiadny záujem ani o kontakt prostredníctvom telefónu, prípadne cez sociálne siete. V cudzine si našla nového priateľa. Matka má tri maloleté deti, z toho osobnú starostlivosť zabezpečuje len maloletej N. B., nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľ v konaní preukázal splnenie podmienok, ktoré ukladá § 45 ods. 1 Zákona o rodine, keďže je bezúhonný, nemá vážne zdravotné problémy, je spôsobilý postarať sa o dieťa, čo dostatočne osvedčil existujúcim stavom. Maloletý A. má splnené všetky preventívne prehliadky a očkovania. Rodinné prostredie nevykazuje nedostatky. Zosúladenie faktického stavu s právnym súd považuje za plne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Súd teda návrhu v plnom rozsahu vyhovel a dieťa zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý je povinný o maloleté dieťa osobne sa starať, poskytovať mu výživu, poberať prídavky a zastupovať maloleté dieťa v bežných veciach. V iných než bežných veciach podliehajú právne úkony schváleniu súdu. Navyše je treba poukázať i na skutočnosť, že žiadna iná osoba po tom, čo v zmysle § 47 ods. 1 písm. f) Zákona o rodine zanikla rozvodom starých rodičov spoločná náhradná osobná starostlivosť, neprejavila záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

27. Matke súd uložil povinnosť platiť výživné v minimálnom rozsahu, t.j. vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, t.č. vo výške 36,83 Eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, keďže v konaní nebolo preukázané, že by matka mohla plniť vyživovaciu povinnosť vo vyššej sume. Matka dieťaťa je povinná platiť výživné počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov. Sumy životného minima sa menia vždy k 01.07. kalendárneho roka.

28. O trovách konania sú rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia proti ktorému smeruje na Okresnom súde Trebišov v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).